

Warszawa, dnia 24 kwietnia 2017 r.

Poz. 17

**ZARZĄDZENIE NR 16
MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI¹⁾**

z dnia 20 kwietnia 2017 r.

w sprawie wytycznych do wojewódzkich planów zarządzania kryzysowego

Na podstawie art. 14 ust. 3 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2017 r. poz. 209) zarządza się, co następuje:

§ 1. Wprowadza się do stosowania wytyczne Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji do wojewódzkich planów zarządzania kryzysowego, stanowiące załącznik do zarządzenia.

§ 2. Traci moc zarządzenie nr 23 Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 13 grudnia 2013 r. w sprawie wytycznych do wojewódzkich planów zarządzania kryzysowego (Dz. Urz. Min. Ad. i Cyf. poz. 36).

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji: *M. Błaszczak*

Załącznik do zarządzenia nr 16
Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji
z dnia 20 kwietnia 2017 r. (poz. 17)

WYTYCZNE DO WOJEWÓDZKICH PLANÓW ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO

Podstawowym celem Wytycznych jest ujednoczenie zasad sporządzania wojewódzkich planów zarządzania kryzysowego (WPZK) oraz zwiększenie poziomu ich funkcjonalności i użyteczności.

Wytyczne do planów są dokumentem pomocniczym, adresowanym do wojewodów, wskazującym na elementy, które powinny zostać wzięte pod uwagę przy sporządzaniu planów.

Zgodnie z wymogami art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2017 r. poz. 209), WPZK obejmuje następujące elementy składowe:

1. Plan główny zawierający:

- 1) **charakterystykę zagrożeń oraz ocenę ryzyka ich wystąpienia, w tym dotyczących infrastruktury krytycznej, oraz mapy ryzyka i mapy zagrożenia**, rozumiane jako katalog zagrożeń wraz z określeniem prawdopodobieństwa, zasięgu i skutków ich wystąpienia.

Katalog zagrożeń powinien przedstawiać zagrożenia właściwe dla danego województwa (wewnętrzne) oraz zagrożenia zewnętrzne, w tym zagrożenia o charakterze transgranicznym. Należy wykorzystać w tym zakresie katalog zagrożeń przedstawiony w Krajowym Planie Zarządzania Kryzysowego²⁾.

Do zagrożeń zawartych w katalogu powinny konsekwentnie odnosić się **mapy zagrożeń**, w których należy zaznaczyć obszar geograficzny objęty zasięgiem zagrożenia, z uwzględnieniem różnych rodzajów zdarzeń.

Ocenę oraz mapy ryzyka, które powinny zostać sporządzone dla wszystkich przedstawionych w katalogu zagrożeń. W celu ujednoczenia metodologii oceny ryzyka dla wszystkich organów administracji publicznej, zaleca się zastosowanie procesu oceny ryzyka wypracowanego na potrzeby opracowywania Raportu o zagrożeniach bezpieczeństwa narodowego. Wskazane jest, aby oceny ryzyka dokonywał podmiot wiodący, uwzględniony w siatce bezpieczeństwa.

Z przedmiotowego katalogu zagrożeń, map oraz oceny ryzyka mogą korzystać również operatorzy infrastruktury krytycznej (IK) przy opracowywaniu planów ochrony infrastruktury krytycznej;

- 2) **zadania i obowiązki uczestników zarządzania kryzysowego w formie siatki bezpieczeństwa**, rozumianej jako zestawienie zagrożeń przedstawionych w katalogu, ze wskazaniem podmiotu wiodącego przy ich usuwaniu oraz podmiotów współpracujących, w którym określono działania dotyczące danego zagrożenia, z uwzględnieniem podziału na 4 fazy zarządzania kryzysowego: przygotowanie, zapobieganie, reagowanie i odbudowa. Dla każdego zagrożenia powinna być wskazana jedna instytucja wiodąca;
- 3) **zestawienie sił i środków planowanych do wykorzystania w sytuacjach kryzysowych**, rozumiane jako wykaz zasobów, które mogą zostać wykorzystane w określonych przedziałach czasowych w sytuacji kryzysowej. Tam, gdzie to możliwe, należy określić także realny czas potrzebny na uruchomienie danych zasobów;
- 4) **zadania określone planami działań krótkoterminowych**, o których mowa w art. 92 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2016 r. poz. 672, z późn. zm.). Dla większej czytelności planu zarządzania kryzysowego, część ta może zawierać jedynie informację o opracowaniu planu działań krótkoterminowych, podstawowe informacje o nim oraz odesłanie do właściwych procedur reagowania kryzysowego.

2. Zespół przedsięwzięć na wypadek sytuacji kryzysowych, w tym:

- 1) zadania w zakresie monitorowania zagrożeń, rozumiane jako zestawienie zawierające informacje na temat:
  - a) struktur odpowiedzialnych za monitorowanie poszczególnych kategorii zagrożeń określonych w katalogu zagrożeń i zakresu informacji, jakich można od nich oczekiwać,
  - b) trybu pracy ww. struktur, ich służb dyżurnych lub osób do kontaktu w sytuacji wystąpienia zagrożenia,
  - c) trybu raportowania i systemu wymiany informacji o zagrożeniach pomiędzy danymi strukturami a wojewódzkim centrum zarządzania kryzysowego (telefonicznie, pocztą elektroniczną, za pośrednictwem systemu Opal, Centralnej Aplikacji Raportującej (CAR) lub poprzez automatyczne systemy raportowania).

W związku z tym, że ta część planu ma szczególne znaczenie dla sprawnej pracy Wojewódzkiego Centrum Zarządzania Kryzysowego (WCZK), należy przy sporządzaniu planu uwzględnić dotychczasowe doświadczenia w zakresie monitorowania zagrożeń, w tym wnioski z ćwiczeń i realnych sytuacji kryzysowych. W tej części należy uwzględnić opis systemów wymiany informacji;

- 2) **tryb uruchamiania niezbędnych sił i środków** uczestniczących w realizacji przedsięwzięć planowych na wypadek sytuacji kryzysowej, rozumiany jako baza danych dysponentów zasobów wraz z zasadami dysponowania określonymi zasobami. Ten element planu powinien być powiązany lub przygotowany łącznie z zestawieniem sił i środków planowanych do wykorzystania w sytuacjach kryzysowych;
- 3) **procedury reagowania kryzysowego**, określające sposób postępowania w sytuacjach kryzysowych, rozumiane jako procedury działania WCZK, komórki organizacyjnej urzędu wojewódzkiego właściwej w sprawach zarządzania kryzysowego oraz wojewódzkiego zespołu zarządzania kryzysowego.

Nie jest konieczne sporządzanie procedur postępowania odrębnie dla każdej kategorii zagrożeń. Jeżeli, co do zasady, działanie ww. struktur realizujących zarządzanie kryzysowe na poziomie wojewódzkim jest takie samo w różnych kategoriach zagrożeń (w zakresie wymiany informacji, wzmacniania służb dyżurnych, informowania osób funkcyjnych, trybu zwoływania zespołu zarządzania kryzysowego), zaleca się stworzenie standardowej procedury operacyjnej.

Dodatkowo należy uwzględnić w tym punkcie procedury realizacji przedsięwzięć w ramach poszczególnych stopni alarmowych i stopni alarmowych CRP³⁾;

- 4) **współdziałanie między siłami uczestniczącymi w realizacji przedsięwzięć planowanych na wypadek sytuacji kryzysowej** – ta część planu powinna być ściśle powiązana z siatką bezpieczeństwa i zawierać doprecyzowanie zasad współpracy pomiędzy podmiotami systemu zarządzania kryzysowego poprzez:
  - a) określenie zasad tworzenia i funkcjonowania wojewódzkiego zespołu zarządzania kryzysowego,
  - b) określenie zasad współpracy z zespołami zarządzania kryzysowego tworzonymi na poziomie samorządowym oraz ze sztabami dowodzenia w fazie reagowania,
  - c) wskazanie zawartych porozumień oraz wewnętrznych aktów prawa regulujących zasady współpracy,
  - d) określenie dobrych praktyk w zakresie podnoszenia standardów współpracy przy uwzględnieniu wniosków wynikające ze wspólnych ćwiczeń.

3. Załączniki funkcjonalne planu głównego:

W załącznikach funkcjonalnych proponuje się przyjęcie modelu przygotowywania zadaniowych procedur reagowania, w formie zestandaryzowanych modułów zadaniowych, które mogą być uruchomione np. przez wojewodę stosownie do rodzaju i skali każdego z zagrożeń wyszczególnionych w siatce bezpieczeństwa. Katalog uniwersalnych modułów zadaniowych przypisanych wojewodzie opracowuje Dyrektor Rządowego Centrum Bezpieczeństwa.

Plan główny obejmuje następujące załączniki funkcjonalne:

- 1) **procedury realizacji zadań z zakresu zarządzania kryzysowego**, w tym związane z ochroną infrastruktury krytycznej, opisujące sposoby działania podmiotów realizujących zadania z zakresu zarządzania kryzysowego na obszarze województwa.

W tej części planu należy przedstawić procedury, odnośniki lub wyciągi z procedur działania w sytuacjach kryzysowych, w tym podmiotów wykazanych w siatce bezpieczeństwa;

- 2) **organizację łączności** między podmiotami realizującymi zadania z zakresu zarządzania kryzysowego, wraz z określeniem środków łączności, wykorzystywanych systemów i wskazaniem ich dysponenta bądź administratora. W tym załączniku powinny być wskazane zapasowe systemy łączności, o ile takie funkcjonują. Załącznik powinien być ściśle powiązany z częścią planu dotyczącą współdziałania między siłami uczestniczącymi w realizacji przedsięwzięć planowanych na wypadek sytuacji kryzysowej;
- 3) **organizację systemu monitorowania zagrożeń, ostrzegania i alarmowania**, wynikającego z Krajowego Systemu Wykrywania Skażeń i Alarmowania⁴⁾. Należy opisać organizację wojewódzkiego systemu wczesnego ostrzegania o zagrożeniach oraz wojewódzkiego systemu wykrywania i alarmowania;
- 4) **zasady informowania ludności o zagrożeniach i sposobach postępowania na wypadek zagrożeń**, z uwzględnieniem art. 34 ust. 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. – Prawo prasowe (Dz. U. poz. 24, z późn. zm.). W tej części należy syntetycznie opisać, kto jest odpowiedzialny za informowanie ludności, w jakim trybie informowanie może się odbywać, jakie siły i środki mogą być w tym celu wykorzystywane oraz wskazać lokalne systemy wczesnego ostrzegania o zagrożeniach (z wykorzystaniem aplikacji komputerowej SMS, Regionalnego Systemu Ostrzegania, telefonicznie, poczty elektronicznej itp.).

W tej części można także zawrzeć wzory komunikatów i ulotek informacyjnych, które mogą być wykorzystywane w sytuacjach zagrożeń. Należy określić tryb dystrybucji informacji (komunikaty w mediach, druk i kolportaż ulotek, organizacja przekazywania informacji dla mediów, inne sposoby dystrybucji informacji);

- 5) **organizację ewakuacji** z obszarów zagrożonych. Należy wskazać podmioty odpowiedzialne za ewakuację, tryb podejmowania decyzji o ewakuacji, określić problemy, które mogą wystąpić. W tej części planu należy także zawrzeć formularze, które będą wykorzystywane przy przeprowadzaniu ewakuacji. Organizacja powinna być realizowana zgodnie z wytycznymi Szefa Obrony Cywilnej Kraju;
- 6) **organizację ratownictwa, opieki medycznej i pomocy społecznej oraz pomocy psychologicznej**. Załącznik ten powinien zawierać wyciąg informacji z wojewódzkiego planu działania systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne i przedstawiać zasady organizacji pomocy społecznej i pomocy psychologicznej wraz ze wskazaniem podmiotów uczestniczących w realizacji tych zadań w przypadku sytuacji kryzysowej;
- 7) **organizację ochrony przed zagrożeniami charakterystycznymi dla obszaru województwa**, która powinna być ściśle powiązana z katalogiem zagrożeń. Należy wykazać aktualne plany postępowania na wypadek zagrożeń charakterystycznych dla województwa opracowane przez podmioty wskazane w siatce zagrożeń;
- 8) **wykaz zawartych umów i porozumień** związanych z realizacją zadań zawartych w planie zarządzania kryzysowego, rozumianych jako porozumienia i umowy zawarte przez wojewodę;
- 9) **zasady i tryb oceniania i dokumentowania szkód**, zawierające opis procedur i wykaz formularzy oraz zespołów wykorzystywanych przy szacowaniu strat i dokumentowaniu szkód;
- 10) **procedury uruchamiania rezerw strategicznych** powinny odnosić się wyłącznie do zasad i trybu wnioskowania przez wojewodę o uruchomienie przedmiotowych rezerw;
- 11) **wykaz infrastruktury krytycznej znajdującej się na terenie województwa** – należy podać ogólną informację o liczbie obiektów IK znajdujących się na terenie województwa, z podziałem na systemy wynikające z NPOIK⁵⁾. Z uwagi na niejawny charakter wykazu IK nie należy podawać nazw i danych teleadresowych obiektów IK. Należy wskazać miejsce, w którym przechowywany jest wykaz IK obiektów zlokalizowanych na terenie województwa;
- 12) **priorytety w zakresie ochrony oraz odtwarzania IK** określone zgodnie z metodyką szacowania ryzyka wskazaną w ust. 1 pkt 1 oraz w odniesieniu do informacji przygotowywanych na potrzeby raportu częściowego wojewody o zagrożeniach bezpieczeństwa narodowego.

Wskazówki ogólne:

1. Plan powinien być spójny z rozwiązaniami zawartymi w Krajowym Planie Zarządzania Kryzysowego oraz w planach wykazanych w ust. 3 pkt 7 i obejmować zadania realizowane we wszystkich fazach zarządzania kryzysowego (zapobieganie, przygotowanie, reagowanie, odbudowa).

2. Przygotowanie i aktualizacja planu powinna być poprzedzona opracowaniem raportu częściowego wojewody o zagrożeniach bezpieczeństwa narodowego. Wnioski i kierunki działania wynikające z raportu są uwzględniane w planie zarządzania kryzysowego, szczególnie w zakresie:

1) identyfikacji i hierarchizacji zagrożeń;

2) wyszczególnienia przedsięwzięć (programów), które będą realizowane w województwie, aby zminimalizować możliwość wystąpienia zagrożenia lub ograniczenia jego skutków.

3. Plan powinien być podzielony na funkcjonalne, jasno oznaczone foldery z zastosowaniem systemu indeksów lub oznaczeń kolorystycznych.

4. Działania i procedury w planie powinny być opisywane w sposób możliwie jasny. W miarę możliwości, każda instrukcja, procedura czy aneks powinny być konstruowane według tego samego schematu.

5. Jeżeli informacje wymagane w WPZK zostały już określone w innym miejscu planu, w innym dokumencie (planie, procedurze, instrukcji itd.) sporządzonym na podstawie odrębnych przepisów lub w samodzielnej bazie danych, dopuszcza się wskazanie we właściwym miejscu WPZK stosownego odniesienia.

6. Potwierdzeniem uzgodnienia planu z kierownikami jednostek organizacyjnych planowanych do wykorzystania przy realizacji przedsięwzięć określonych w planie powinny być: pieczęć na karcie uzgodnień oraz podpis złożony w obrębie tej pieczęci przez kierownika właściwej jednostki. W wersji elektronicznej przesłanego do zatwierdzenia planu należy zawrzeć skan wypełnionej karty uzgodnień. Dopuszcza się uzgodnienie planu korespondencyjnie – w takim przypadku w karcie uzgodnień należy wpisać: znak i datę pisma uzgadniającego, a także imię i nazwisko oraz funkcję osoby, która podpisała ww. pismo.

7. Minister Obrony Narodowej – zgodnie z art. 25 ust. 4 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym – wskazał Szefów Wojewódzkich Sztabów Wojskowych jako organy, z którymi uzgadniane będą WPZK. Uzgodnieniu z Szefami Wojewódzkich Sztabów Wojskowych powinny podlegać kwestie użycia oddziałów i pododdziałów Sił Zbrojnych RP w sytuacji kryzysowej.

8. Podmioty uczestniczące w realizacji zadań zawartych w WPZK powinny zostać zobowiązane do bezzwłocznego sygnalizowania potrzeby dokonania zmian w planie. Zawartość planu powinna być modyfikowana pod wpływem m.in. wniosków z rzeczywistych sytuacji kryzysowych, ćwiczeń i szkoleń, zmian danych teleadresowych, zadań instytucji i organów.

9. Aktualizacja planu przekazywana do zatwierdzenia przez ministra właściwego do spraw administracji powinna być sporządzana w formie tekstu ujednoczonego w formie papierowej (strony trwale połączone, w sposób uniemożliwiający dołączanie, usuwanie lub wymianę poszczególnych stron) oraz w wersji elektronicznej (na płycie CD).

---

¹⁾ Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji kieruje działami administracji rządowej — administracja publiczna i sprawy wewnętrzne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 i 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 listopada 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji (Dz. U. poz. 1897 i 2088).

²⁾ Zgodnie z art. 5 ust. 2 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2017 r. poz. 209).

³⁾ Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 25 lipca 2016 r. w sprawie zakresu przedsięwzięć wykonywanych w poszczególnych stopniach alarmowych i stopniach alarmowych CRP (Dz. U. poz. 1101 i 1116), w tym moduły zadaniowe dla każdego stopnia.

⁴⁾ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 16 października 2006 r. w sprawie systemów wykrywania skażeń i właściwości organów w tych sprawach (Dz. U. poz. 96).

⁵⁾ Narodowy Program Ochrony Infrastruktury Krytycznej przyjęty uchwałą Rady Ministrów nr 210/2015 z dnia 2 marca 2015 r. w sprawie przyjęcia "Narodowego Programu Ochrony Infrastruktury Krytycznej" z uwzględnieniem uchwały Rady Ministrów nr 61/2016 z dnia 1 czerwca 2016 r. zmieniającej uchwałę w sprawie przyjęcia "Narodowego Programu Ochrony Infrastruktury Krytycznej".